

14/V/1972

EL LLENGUATGE

Al costat

A causa del seu significat especial, que comporta la idea de companyia, l'adjectiu *junt* és especialment usat en la forma del plural. El Diccionari Fabra indica els següents exemples del seu ús: *Dues posts juntes*, *Posa'ls junts en un racó*, *Sempre estàvem, anàvem junts*. La Gran Enciclopèdia Catalana, en canvi, si bé assaja una classificació dels diversos significats amb què pot ésser usat, això és, «mútuament unit, acostat, tocant-se», «en companyia», «en col·laboració», «ahora en el mateix lloc», a part el seu ús adverbial, com a equivalent de *juntament*, contra el que hauríem esperat no creu necessari indicar-ne cap exemple.

Efectivament, malgrat que d'acord amb els significats que n'hem transcrit, sembla lícit l'ús que es fa de l'adjectiu (o adverbi) *junt* formant com una locució prepositiva —és a dir, introduint un grup nominal—, amb un valor força acostat al que atribuïm al grup prepositiu *al costat de*, no creiem que es pugui admetre una sinonímia total, vàlida per a tots els casos, que alguns, de fet, estableixen entre *junt* seguit d'una preposició (*a* o *amb*) i *al costat de*. Així, en oracions com *Vine al costat meu*, *Deixeu-ho al costat de la porta*, *Viu al costat de l'escola*, la substitució que alguns fan de *al costat de* per *junt a* ha d'ésser més aviat considerada com un calc de la construcció del castellà, que usa la seva forma «junto» en frases com «junto a mí», «junto a la mesa», etc.

Que es puguin trobar casos en què convinguin ahora totes dues solucions, cosa probable tenint en compte la multiplicitat de significacions d'aquestes dues expressions, no vol pas dir, ni de bon tros, que aquesta equivalència sigui general, i per això els diccionaris d'equivalències ja solen indicar la que existeix entre «junto» i *al costat*. Notem, d'altra banda, que en l'exemple que indica el Fabra de l'ús de *juntament* aquest adverbi regeix la preposició *amb* —*Tu juntament amb ells*—, règim que és també el que atribuïrem a *junt* usat adverbialment.

Entre els diversos significats que el Diccionari Fabra i la Gran Enciclopèdia atribueixen a la locució *al costat de* no hi ha el que, figuradament, ve a ésser l'equivalent de *paral·lelament a*. Aquest significat es veu legitimat per l'ús profús que en fa Fabra en la seva Gramàtica de 1956: *Al costat del guionet que serveix per a unir...*, «un cap-gros» *al costat de* «té el cap gros», «mal-de-cap» *al costat de* «mal de cap», «un poca-vergonya» *al costat de* «té poca vergonya»...

Albert Jané